

Conferința

Creșterea economică verde – premisă pentru dezvoltarea durabilă

(Hotel Intercontinental)

– SINTEZĂ –

În data de **19 aprilie 2011** a avut loc conferința **Creșterea economică verde – premisă pentru dezvoltarea durabilă**, organizată de **Institutul European din România** și **Ministerul Mediului și Pădurilor**.

În cadrul sesiunii de deschidere au luat cuvântul: domnul **László Borbély**, Ministrul Mediului și al Pădurilor, președinte în exercițiu al Comisiei ONU pentru Dezvoltare Durabilă (CSD 19), domnul **Bogdan Mănoiu**, Ministru, Șeful Departamentului pentru Afaceri Europene, domnul **Eugen Curteanu**, Secretar de Stat, Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului, domnul **Niculae Idu**, Șeful Reprezentanței Comisiei Europene în România și doamna prof. univ. dr. **Gabriela Drăgan**, Director General al Institutului European din România. În partea a doua a conferinței au susținut prezentări coordonatorii studiilor „România și strategia Uniunii Europene pentru regiunea Dunării. Proces, implementare și priorități” și „Noua Strategie europeană pentru creștere economică și ocuparea forței de muncă (Europa 2020): obiective, instrumente de monitorizare a implementării, resurse instituționale, recomandări de implementare” precum și reprezentanți ai unor instituții cu atribuții în domeniu: domnul prof. univ. dr. **Emilian M. Dobrescu**, secretar științific al secției de științe economice, juridice și sociologice a Academiei Române, domnul **Ene Dinga**, Director general adjunct al Institutului Bancar Român, domnul **Viorel Dobrescu**, Director, Departamentul pentru Afaceri Europene, și domnul **Dragoș Pîslaru**, Manager General, GEA Strategy and Consulting SA, în calitate de moderator.

Gabriela Drăgan a introdus subiectul conferinței și a prezentat structura acesteia, salutând prezența invitaților de marcă. Doamna Drăgan a marcat evoluția istorică a conceptului de dezvoltare durabilă prin referire la faptul că în context internațional acesta apare încă din anii 1970, în documentele Clubului de la Roma, ulterior în documentele Uniunii Europene, și a subliniat importanța actualei președinții române a Comisiei pentru dezvoltare durabilă a ONU în pregătirea Conferinței Pământului, prevăzută să se desfășoare la Rio de Janeiro în 2012. Tematica, centrată pe conceptul de „dezvoltare durabilă”, este totodată relevantă prin faptul că are legătură directă cu viața fiecărui cetățean.

Bogdan Mănoiu a trecut în revistă obiectivele „pachetului energie – schimbări climatice”, adoptat de Consiliul European în 2009, subliniind faptul că Programul Național de Reformă (PNR) decurge din Strategia Europa 2020 și cuprinde un capitol dedicat reglementării în domeniul energiei și al schimbărilor climatice. În expunerea sa, domnul Mănoiu a insistat asupra faptului că statele membre translatează obiectivele Strategiei în cele cinci domenii în ținte naționale, în programe sectoriale. În ceea ce privește cele șapte inițiative ale Strategiei, acestea conturează cadrul legislativ pentru o utilizare eficientă a resurselor, inclusiv prin scăderea consumului energetic al clădirilor, creșterea economică verde fiind condiționată de inovare, de descoperirea tehnologiilor care să permită reducerea emisiilor de carbon. Totodată, deceniul 2011 – 2020 este hotărâtor pentru consolidarea economiei europene și recuperarea decalajelor de competitivitate față de principalii concurenți mondiali. Invitatul a subliniat efortul României nu doar de a transpune legislația europeană, ci și de a elabora ea însăși politici care să asigure o dezvoltare durabilă. În acest sens, Strategia Europa 2020 este transpusă în plan național în PNR, conținând reglementări în domeniul energiei și combaterii schimbărilor climatice. România face efortul de a se alinia la ambițioasele norme europene actuale, care includ reducerea emisiilor de dioxid de carbon cu 20%, prin susținerea tranziției către o economie mai eficientă și prin dezvoltarea noilor tehnologii.

Eugen Curteanu și-a structurat alocuțiunea în jurul problematicii clădirilor mari consumatoare de energie, care sunt responsabile pentru 40% din emisiile de dioxid de carbon. Printre măsurile adoptate de Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului, invitatul a menționat activitățile de certificare a auditorilor energetici, programul de reabilitare termică a clădirilor, elaborarea unei metodologii de calcul, subvenționarea dobânzii la creditele solicitate de proprietarii de clădiri etc.

Niculae Idu a descris noua paradigmă pentru dezvoltare: creșterea economică verde, soluția cea mai adecvată pentru viitorul planetei. În acest sens, Comisia Europeană a elaborat o serie de documente și o strategie legate de dezvoltarea durabilă, asigurarea securității energetice și necesitatea producerii unei noi revoluții industriale. Reprezentantul Comisiei Europene în România a enumerat câteva provocări recente de mediu care necesită un răspuns imediat și o mobilizare fără precedent. Domnul Idu a lărgit perspectiva asupra problemelor antrenate de schimbările climatice, atrăgând atenția asupra consecințelor demografice, de resurse de apă etc. Domnia sa a subliniat totodată necesitatea unei politici energetice integrate (industrie, transporturi, sectorul casnic) și a conturării unor lideri în domeniul industriei verzi, în condițiile în care ritmul de creștere în acest sector este mai ridicat în SUA și China decât în UE.

Ministrul **László Borbély**, a subliniat importanța dezvoltării cercetării pe probleme legate de mediu și importanța comunicării acestor elemente către public. În calitate de președinte al CSD 19, distinsul vorbitor a enunțat cele cinci teme ale viitoarei conferințe de la Rio (mineritul, chimicalele, transporturile, deșeurile și produsele durabile) și la faptul că decizia va trebui luată prin consens, ceea ce ridică o întrebare capitală, și anume dacă statele lumii vor dori schimbarea paradigmei de dezvoltare, de la consum la dezvoltarea durabilă. În plan intern, este necesară adoptarea unor decizii și linii strategice pe termen mediu și lung privind tipul de energii regenerabile ce vor fi utilizate. În acest sens, Ministerul Mediului dorește să-și asume rolul de motor al dezvoltării durabile. Totodată, invitatul a punctat necesitatea ca factorii de decizie să ia în considerare opiniile și analizele mediului academic și de cercetare, în formularea răspunsurilor la problemele actuale globale.

Secțiunea conferinței dedicată intervențiilor s-a concentrat pe discutarea Strategiei Uniunii Europene pentru Regiunea Dunării și a Strategiei „Europa 2020”. În calitate de moderator al acestei secțiuni, **Dragoș Pîslaru** a anunțat tematica printr-o serie de observații privind actuala paradigmă post-industrială în plan național și european precum și capacitatea României de a implementa prevederi ale celor două strategii.

Panelul de intervenții a fost deschis de **Emilian M. Dobrescu**, coordonator al studiului „**Strategia Uniunii Europene pentru regiunea Dunării. Proces, implementare și priorități**”, care a circumscris Strategia Dunării în rândul strategiilor „verzi” de dezvoltare durabilă. Aceasta trebuie implementată fără crearea de noi instituții, fără crearea de noi fonduri, fără modificări ale legislației în vigoare. Referitor la fondurile alocate strategiei, acestea sunt consistente, dar insuficient accesate, apreciază domnul Dobrescu. În ce privește România, prioritățile în zona Dunării sunt legate de transport, energie, protecția mediului, educație și cercetare, dezvoltare rurală. Invitatul a atras atenția asupra faptului că obiectivele stabilite pentru regiunea Dunării nu vor putea fi atinse decât prin educarea cetățeanului, căruia să îi fie transmise noi principii de gândire și acțiune.

Prezentarea domnului **Ene Dinga**, coordonator al studiului „**Noua Strategie europeană pentru creștere economică și ocuparea forței de muncă (Europa 2020): obiective, instrumente de monitorizare a implementării, resurse instituționale, recomandări de implementare**”, s-a centrat pe dimensiunea de sustenabilitate a Strategiei Europa 2020. După ce a definit conceptul, invitatul a caracterizat paradigma actuală, cu ajutorul a patru elemente: epuizarea resurselor naturale și deteriorarea mediului natural, apariția unei hegemonii non-politice, generate de sfera economică, autonomizarea consumului și devalorizarea condiției umane. În continuare, domnul Dinga a argumentat ideea că strategia Europa 2020 se bazează pe filozofia sustenabilității, ale cărei principii sunt: creștere inteligentă, creștere sustenabilă, creștere favorabilă incluziunii. După analiza principalilor vectori de sustenabilitate ai strategiei, invitatul a încheiat cu observația că în prezent nu sunt suficient conturate țintele competitivității economice și sociale și nici modelul social european.

Viorel Dobrescu a prezentat o serie de corelații între Strategia Europa 2020 și PNR. Invitatul a remarcat ambiția țintelor României, precum și echilibrul pe care PNR îl stabilește, ca scenariu macro-economic pe termen mediu, între punctul de pornire și ambițiile de devenire, ceea ce face ca obiectivele României să fie realizabile. Invitatul a arătat că inițiativele emblematice propuse la nivel european sunt destinate să faciliteze atingerea obiectivelor naționale de reformă și a menționat includerea Pactului Euro Plus în cadrul PNR. Monitorizarea implementării strategiei este posibilă prin formularea și urmărirea obiectivelor și a indicatorilor, iar strategia trebuie urmată de planuri care să depășească abordarea sectorială, pentru una integrată. Un element important pentru formularea de politici integrate este comunicarea între cei care elaborează politicile sectoriale.

Evenimentul s-a încheiat cu o sesiune de întrebări și comentarii adresate de publicul prezent. Au fost aduse în dezbatere atât aspecte conceptuale și de terminologie (durabil vs. sustenabil), cât și rolul societății civile și al cercetării în dezvoltarea durabilă. Alte teme care au suscitat interesul publicului au fost, de exemplu: rolul zonelor inundabile în gestionarea dezastrelor naturale, respectiv necesitatea refacerii acestor zone de-a lungul bazinului românesc al Dunării, inițiativa „Tinerii în mișcare” din cadrul Strategiei Europa 2020 și problema lipsei consultării organizațiilor non-guvernamentale în elaborarea PNR.

Conferința a fost încheiată de către doamna **Gabriela Drăgan**, care a evidențiat rolul studiilor SPOS realizate sub egida IER în fundamentarea politicilor și a strategiilor publice, precum și dorința ca pe viitor IER să-și consolideze rolul de intermediar între mediul academic, de cercetare, decidenți și societatea civilă. Directorul General al IER a subliniat că prin această conferință a ilustrat rolul IER de a favoriza constituirea unor grupuri de discuție și de dezbatere și a reușit în intenția de a crea legături mai strânse între instituțiile implicate.

Sinteză realizată de
Mariana Bara
Flavia Durach

